

Zalm

Met andere woorden, moet de Kamer rond Prinsjesdag ook de lopende begroting 2000 gaan wijzigen op grond van de dan bestaande indicaties over die extra ruimte? Dat moment ligt natuurlijk aanzienlijk voor de behandeling van de Najaarsnota.

Minister **Zalm**: Zeker. Sterker nog, dat is onderdeel van het reguliere begrotingsproces. In de Miljoenennota geven wij altijd een update. Dat kan puur ramingstechnisch zijn, als er nieuwe feitelijke inzichten in het verloop zijn. Maar het kunnen ook beleidsbijstellingen van de lopende begroting zijn. Dus dat is niet ongebruikelijk. Ik geloof zelfs dat bij de financiële beschouwingen de Kamer wel eens heeft gezegd dat er nog iets bij moest voor het lopende jaar, terwijl er ook iets veranderd moest worden voor het komende jaar. Dat is allemaal regulier. Wij spreken altijd over een hoofdbesluitvormingsmoment; dat ligt voor het kabinet in maart of april. Daar vloeit de Voorjaarsnota uit voort en intern leidt het tot de kaderbrief. Maar het heet niet voor niets hoofdbesluitvormingsmoment. Daarnaast zijn er nog drie reguliere momenten voor de bijstelling van de begroting: de Voorjaarsnota, de vermoedelijke uitkomst en de Najaarsnota. Wij hebben nu nog de vermoedelijke uitkomst en de Najaarsnota te gaan, zoals de minister-president heeft verwoord. Die zijn gewoon onderdeel van de reguliere benadering. Daar is niets engs mee aan de hand.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Ik ben ook niet bang voor iets engs. Maar kan, aangezien het dan om eventueel extra te investeren bedragen gaat, worden vermeden dat wij pas op een zeer laat moment, bij de Najaarsnota, die indicatie krijgen? Als het te laat is, kan het niet meer; daar ging mijn debat met collega Melkert net over. De minister van Financiën heeft die indicatie nu en laat die ons, zoals gebruikelijk, eind augustus, begin september weten. Anders worden het zo'n beetje dagkoersen en dat maakt het verdraaide lastig om nog te bekijken wat wel en niet mogelijk is.

Minister **Zalm**: Er worden altijd dagkoersen gegeven. Wij beginnen met de eerste dagkoers op Prinsjesdag in september, als de begroting

wordt gepresenteerd. De tweede koers is de Voorjaarsnota. De derde dagkoers is de vermoedelijke uitkomst en de laatste dagkoers – of bijna de laatste – is de Najaarsnota. En de einduitslag is de voorlopige rekening. Dat is de cyclus die een begroting kent. Op al die momenten kan het kabinet aangeven welke wijzigingen het in de begroting voorziet. Die wijzigingen zijn passief, omdat er andere dingen gebeuren dan was verwacht, of actief, als het gaat om beleidswijzigingen die wij willen aanbrengen in de begroting. De Kamer krijgt de inzichten van het kabinet. De eerste bijstelling van de inzichten en bijstellingen van het beleid over de begroting 2000 krijgt de Kamer op Prinsjesdag. Daarna komt hetzelfde proces bij de Najaarsnota, zoals de minister-president al zei.

De heer **Van Dijke** (RPF/GPV): Voorzitter! Dit is een keurige opsomming van de dingen die dan zouden kunnen gebeuren. Maar wat gaat het kabinet nu doen, wat het niet gedaan zou hebben als die motie er niet was?

Minister **Zalm**: Wij hebben van de Kamer een meedenksuggestie gekregen. De Kamer zegt: als jullie straks de begroting voor 2000 weer bekijken, hebben wij in ieder geval deze wensen.

De heer **Van Dijke** (RPF/GPV): Daar was u zelf niet opgekomen?

Minister **Zalm**: Er ligt nu in ieder geval een uitspraak over de voorkeuren van de Kamer. En ik heb al gezegd dat die voor ons belangrijk is. Het is niet het enige waar wij rekening mee houden, want wellicht worden er in het kabinet ook dingen naar voren gebracht. Wij noemden al onvermijdelijkheden zoals de ramp in Enschede. Die staat hier niet als prioriteit verwoord, maar ik neem aan, de Kamer kennende, dat zij er geen bezwaar tegen zal hebben als het kabinet die wel als een belangrijke prioriteit ziet, die wellicht voorgaat op de wensen die in de motie staan. Wij hebben natuurlijk verplichtingen jegens Enschede.

De heer **Van Dijke** (RPF/GPV): De minister van Financiën heeft veel vriendelijke woorden over voor een volstrekt overbodige motie.

Minister **Zalm**: Dat laat ik aan de heer Van Dijke; dat is niet mijn kwalificatie van de motie.

Voorzitter! De heer Van Dijke heeft zijn motie over het naar voren halen van geld, in het bijzonder ten behoeve van de douane en de marechaussee, nader toegelicht. Die motie stuit natuurlijk op dezelfde bezwaren als alle andere uitgavenclaims op dit moment. Ik heb aanvaarding van die motie de vorige keer afgeraden en ik moet dat nu opnieuw doen, want er zit geen dekking in voor het jaar 2000.

De heer De Graaf ben ik erkentelijk voor het aanhouden van zijn motie op stuk nr. 72. Ik hoop dat wij de beroemde brug in volle glorie in de Miljoenennota 2001 kunnen laten zien, zodat ook op dat punt blijkt dat de minister van Financiën niet over de Kamer heen loopt, maar hand in hand met de heer De Graaf over zijn brug.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het eind van de vergadering te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27102);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27104);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27105);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27106);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2000 (wijziging**

Voorzitter

samenhangende met de Voorjaarsnota) (27120);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27126);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27158).

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Nieuwe regels voor de financiering van de Algemene bijstandswet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ) (27081).

(Zie vergadering van 28 juni 2000.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Wij hebben maar weinig tijd, dus ik zal het kort houden.

In de eerste plaats wil ik antwoord geven op vragen die de heer Van der Staaij heeft gesteld over mijn amendement. Hij vroeg naar de juridische onderbouwing van de overweging dat de gemeenten verantwoording over de besteding van middelen moeten afleggen in het verantwoordingsverslag. De minister heeft al laten weten dat hij het voornemen heeft via een algemene maatregel van bestuur een verantwoordingsverslag verplicht te stellen voor de WIW, en dus voor de werking van het gehele Fonds voor werk en inkomen omdat het verplichte verantwoordingsverslag al bestaat voor de Algemene bijstands-

wet. Het lijkt mij dat er met twee algemene maatregelen van bestuur voldoende is voorzien in een juridische onderbouwing. Ik vraag de minister wel, in overleg en in samenwerking met de VNG te zorgen voor een zodanig model van het verantwoordingsverslag, dat de gegevens op een hoger niveau te verzamelen zijn en deze de functie krijgen van een single audit, waar wij allemaal sterk voor zijn.

De minister heeft gezegd dat er gemeenten zijn die het in verleden misschien niet erg goed gedaan hebben – hij sprak van falend beleid – maar dat er allerlei redenen voor waren. Ik wijs erop dat op bladzijde 5 van de nota naar aanleiding van het verslag gewoon staat dat het historische verdeelmodel gemeenten bevoordeelt die het in het verleden niet goed deden. De minister zei dat dit na een jaar al minder wordt. Dat is zo, maar ik wilde het nog maar even gezegd hebben.

Wij hebben in eerste termijn al gezegd dat wij voorstander zijn van experimenten. Hierbij denken wij vooral aan experimenten in de sfeer van de WIW. Ik heb met genoeg gehoord dat de minister toegezegd heeft ruimte hiervoor te maken en in dit kader met ideeën te zullen komen. Wij waarderen dit. Het mag uit mijn argumentatie in eerste termijn duidelijk zijn dat het amendement van de leden Schimmel en Snijders waarin experimenten in de grondslag van het Fonds voor werk en inkomen wordt voorgestaan, namelijk door een verhoging van het risicopercentage van 25 naar 50, niet op steun van de fractie van de Partij van de Arbeid kan rekenen.

De toezegging van de minister om een oplossing te vinden voor de VVTV'ers die het eerste halfjaar in één keer in de bijstand schuiven, waardeer ik. Mijn dank daarvoor.

Ik heb gesproken over de uitspraak van de Centrale raad voor beroep die ertoe leidt dat een beperkt aantal gemeenten in Nederland te maken heeft met substantieel hogere kosten vanaf het jaar 1997. Dit heeft directe invloed op de vaststelling van het historische verdeelmodel, dat gebaseerd is op het jaar 1998. Ik vraag de minister of er niet een eerlijkere verdeelsleutel ontstaat als de uitkering in 1998 wordt bijgeteld. Wil hij alsnog bezien of het redelijk is om dit te doen? Na 1998 verdwijnt het verschil, dus het gaat in wezen

om maar een of twee jaar. Ik bepleit om hiermee rekening te houden.

Ook bepleit ik dat in het verantwoordingsverslag precies wordt aangegeven op welke wijze de gelden voor REA-gehandicapten besteed zijn. Wij hebben er zorgen over dat de budgetten niet opge maakt worden. In het kader van de ontschotting kan er van die budgetten wel gebruik worden gemaakt. Dat is prima, maar wij willen toch weten, ook op landelijk niveau, in welke mate de budgetten daadwerkelijk benut worden en tot resultaat leiden.

Dan mijn laatste punt. Ik heb er in eerste termijn voor gepleit dat de gemeenten een hoger volume aan middelen zouden moeten kunnen doorschuiven naar een volgend jaar, als dat nog niet is besteed. De minister stelt voor, 25% van het niet benutte budget door te schuiven. Wij vinden het erg belangrijk dat de mensen daadwerkelijk worden geholpen. De gemeenten horen dat echter pas vijf maanden later, maar wij vinden dat je eigenlijk een vol jaar de gelegenheid moet hebben om het budget te besteden. De minister is daar niet helemaal afkerig van, maar hij heeft het niet zelf voorgesteld. Wij willen dat wel doen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat pas eind mei volgend op het jaar waarin een overschot op de bijstand zou kunnen ontstaan, dat overschot door het Rijk wordt vastgesteld;

overwegende, dat de gemeenten dan nog krap zes maanden hebben om het overschot aan te besteden of te besteden;

van mening, dat het redelijk is dat daar een jaar de gelegenheid voor is;

verzoekt de regering de gemeenten toe te staan een overschot voor 50% te kunnen besteden gedurende één jaar na de formele vaststelling van dat overschot door het Rijk,

en gaat over tot de orde van de dag.